

**Vastine tarkastuslautakunnan
arviointikertomukseen vuodelta
2018**

Edellisten arviointikertomusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunta 2018

- Kunnan vastine oli toteutettu selkeästi
- Seuraaviin asioihin toivotaan kiinnitettävän huomioita myös jatkossa:
  - Kunnan vetovoimaisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomioita.
  - Uusia asukkaita
    - Monipuolinen ja vetovoimainen tonttitarjonta ja asumismahdollisuudet
      - Rakennusjärjestys ja Strateginen yleiskaava valmiiksi pikapuoliin
    - Toimivat palvelut
      - Toimiva kouluverkko, Joukkoliikenne ja erityisesti tunnin juna – hankkeen edistäminen
    - Kilpailukykyinen verotus
  - Uusia yrityksiä
    - Houkutteleva yritystonttitarjonta
    - Kunnan palvelut yrityksille yhden luokun periaatteella
  - Talous
    - Vuosikate tulee pitää jatkossakin riittävän hyvänä, jotta investoinneista selvittää.
    - Investointien tulee vastata todellista tarvetta.
  - Lapset ja nuoret
    - Nuorten syrjäytymistä tulee ehkäistä. Riittävä panostus alkaen varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen.
  - Henkilöstön työhyvinvointiin tulee panostaa myös jatkossa.

Kunnan vastine

- Rakennusjärjestys on hyväksytty, mutta valitusprosessissa. Kunnanhallitus päättänyt esittää kunnanvaltuustolle asetettavaksi osittain voimaan.
- Strategisen yleiskaavan kaavaluonnos, oli nähtävillä 7.11. – 7.12.2018. Kaavaluonnoksen pohjalta on laadinnassa kaavaehdotus, joka on tarkoitus viedä kunnanhallituksen käsittelyyn 2019 ja valtuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2019.
- Joukkoliikenteen palvelulupauksen lisäksi pyritään ratkomaan lippuoteongelmia sekä seuraamaan nykyisten vuorojen käyttömääriä ja toimivuutta.
- Osana edunvalvontaa kunta pyrkii tekemään mahdollisimman paljon toimenpiteitä tunnin juna-hankkeen edistämiseksi. Valtuusto on myöntänyt määrärahan hankeyhtiöön liittymistä varten ja Suomen hallitus on luvannut edistää hankeyhtiöiden perustamista loppuvuodesta.
- Haastavasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta kunnan verotuksessa ei ole korotusmahdollisuutta ja kunta keskittyy etsimään toimenpiteitä, joilla veroprosenttien nosto voidaan estää.
- Tavoitteena on, että Palojärven alueen asemakaavamuutos/asemakaava-alueen laajennus käynnistetään Etelä-Nummelan osayleiskaavatyön ollessa käynnissä, vuonna 2020. Hiekan alueen laajennusmahdollisuuksien tutkiminen on mainittu jo nykyisessä kaavoitusohjelmassa mahdollisesti vireille tulevana hankkeena. Kaavatyö pyritään käynnistämään Palojärven alueen tapaan vuoden 2020 aikana.
- Strategisen yleiskaavan luonnoksessa oli esitetty eteläiseen Nummelaan, valtatie 1:n ja maantie 110:n väliselle alueelle, yritys- ja teollisuustoiminnan merkittävä alueellinen keskittymä. Yleiskaavaprosessin aikana tullaan myös käynnistämään uudelleen Etelä-Nummelan osayleiskaavaprosessi alueen tarkempaa suunnittelua varten, joka niin ikään pyritään viemään mahdollisimman nopealla aikataululla loppuun. Alueen asemakaavoitus on tarkoitus aloittaa vuoden 2020 aikana.

Yleistä

Tarkastuslautakunta 2018

- Talous
  - Toimintatuotot laskivat 1,2 miljoonaa euroa (13%)
  - Verotulot laskivat 2,7 miljoonaa euroa (osin oikaisu- ja palautusosuuksien vaikutuksesta)
  - Valtionosuudet laskivat 1,2 miljoonaa euroa
  - Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kustannukset ylittivät 3,9 miljoonalla eurolla talousarvion
  - Tilikauden alijäämäksi muodostui 5,1 miljoonaa euroa
- Työttömyysaste laski (8,1% -> 7,4%)
- Strategia hyväksyttiin (Asu siellä missä elät, kuntastrategia 2018-2021)
- Organisaatiouudistus toteutettiin (1.8.2018)
- Kirkonkylän Campus –hanke aloitettiin
- Väestönkasvu jatkuu varsin maltillisena (0,84%).

Kunnan vastine

- Toimintatuottoja laskivat maankäytön ja –kehittämiskorvausten laskeminen 700 000 eurolla, hoitopäivämaksujen saanti aleni 200 000 eurolla, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksujen kertymä aleni 130 000 euroa sekä muiden maksujen summa aleni 160 000 euroa.
- Verotulojen laskuun vaikuttavat myös osaltaan:
  - Kuntaryhmän jako-osuus verovuoden 2018 ansio- ja pääomatuloveroista suoritettavista tilityksistä laski 62,17 prosentista 61,62 prosenttiin.
  - Suomen kuntien verotilitykset laskivat edellisvuoteen verrattuna 0,52 % ja kunnallisverotulot laskivat 0,8 %.
- Valtionosuudet laskivat 0,6 %. Vähennykseen vaikuttivat merkittävimmin kilpailukykysojimuksen voimaantulo ja indeksisidonnaisten korotusten jäädyttäminen.
- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen menot kasvoivat 8,8 %, josta noin 2,1 milj. euroa on kohdistunut lasten, nuorten ja perheiden palvelulinjalle. Työikäisten palvelulinjan kustannukset kasvoivat 1,05 milj. euroa, erityisesti kehitysvammaisten asumispalvelut. Ikäihmisten palvelulinjan kustannukset kasvoivat 0,7 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon osuus kasvusta on 0,6 milj. euroa.
- Työttömien määrä on laskenut kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä.

Henkilöstö

Arviointikertomus 2018

- Organisaatiomuutos 1.8.2018. Tavoitteena on vastata paremmin kunnan uuden strategian haasteisiin.
  - Kunnan uusi strategia määrittelee henkilöstötyön tavoitteeksi henkilöstön palveluasenteen ja toimintakulttuurin uudistamisen satsaamalla henkilöstön osaamiseen ja innovatiiviseen johtamiseen.
- Kunnan henkilöstö oli vuoden 2018 lopussa 1166. (+16)
- Henkilöstökulut ovat 45,9 miljoonaa euroa (+0,4 / +0,96%)
- Lähtövaihtuvuus historian suurin 11,7% (8,5%)
- Sairauspoissaolot 17,45 kalenteripäivää/vuosi (+2,6 kalenteripäivää)
- Työtaturmat aiheuttivat 590 kalenteripäivän sairauspoissaolot. (396 -> 590, +49%)
- Uuden henkilöstöjärjestelmän käyttöönotto 1.1.2020. Toivotaan kehittävän henkilöstöhallinnon ketteryyttä.
- Henkilöstö on kunnan tärkeä voimavara, myös toimintaa kehitettäessä.
- Tiedolla johtaminen tulee ulottaa myös henkilöstöhallintoon ja varmistaa että uuden henkilöstöjärjestelmän käyttöönotto sujuu jouhevasti.
- Tarkastuslautakunta kehottaa tutkimaan, voitaisiinko työhyvinvointikysely toteuttaa jatkossa riippumattoman tahon toimesta ja siten, että kyselyn tulokset ovat myös vertailukelpoisia mahdollisimman hyvin muiden kuntien kanssa. Samoin tarkastuslautakunta kantaa huolta työhyvinvointikyselyn alhaisesta vastausprosentista (54,5%). Tarkastuslautakunta kannustaa löytämään keinoja, joilla vastausprosenttia saataisiin kohennettua. Voitaisiinko vaikkapa jakaa lounaslippu tai vastaava palkkioksi henkilöstökyselyyn vastaamisesta.
- Henkilöstön ammattitaidon ylläpitämiseen tullee resursoida nykyistä enemmän.
- Tarkastuslautakunnalla on erityinen huoli sairauspoissaolojen kasvusta ja suuresta lähtövaihtuvuudesta. Samoin työtaturmien aiheuttamien poissaolojen kasvu on huolestuttavaa.
- Työhyvinvointiin tulee panostaa enemmän, koko henkilöstö huomioiden.
- Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstön osalta kunnassa on tehty hyvää työtä, mutta tuloksissa on silti parantamisen varaa.

Kunnan vastine

- Hyvinvoiva henkilöstö on yksi kunnan strateginen päämäärä. Työhyvinvointi syntyy pääosin lähityöyhteisössä. Henkilöstöjohtamisen ja esimiestaitojen osaamista kehitetään sekä kunnan että palvelukeskusten taholta. Uusien esimiesten perehdyttämiseen kiinnitetään erityistähuomiota.
- Kunnan johtoryhmässä ja palvelukeskusten johtoryhmissä käydään säännöllisesti läpi keskuksen merkittävimmät strategiset teot
- Vuonna 2019 käyttöön otettavalla innovaatiopalkkiojärjestelmällä kannustetaan henkilökuntaa kehittämään työtään yhä asiakaslähtöisempään suuntaan
- Keskitetysti kehitetään kunnan johtamis- ja esimiestyön valmiuksia, tulosalueittain ja työyksiköitten henkilöstön ammatillisia valmiuksia
- Vuoden 2020 käyttöön otettavalla uudella henkilöstöjärjestelmällä pystytään tuottamaan johtamisen tueksi nykyistä huomattavasti reaaliaikaisempia raportteja henkilöstö tilasta, mm. sairauspoissaoloista ja lähtövaihtuvuudesta.
- Yksittäisten henkilöiden työkyvyn haasteisiin puututaan yhä varhemmin poissaolohälytysten, varhaisen tuen neuvottelujen ja tiiviin työterveyshuoltoyhteistyön keinoin.
- Työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain: vuonna 2019 tehdään sosiaalisen pääoman mittausta, vuonna 2020 laajempi työhyvinvointikysely. Laajan työhyvinvointikyselyn sisältö uudistetaan vuoden 2019 aikana. Työyksiköiden toimenpidesuunnitelmien toteutumista seurataan ja tuetaan tarvittaessa.
- Kunnan esimiehille järjestetään työhyvinvointikorttikoulutus vuosien 2019 -2020 aikana
- Työturvallisuuden tueksi ja parantamiseksi otetaan käyttöön uusi WPRO-turvallisuusjohtamisen ohjelmisto vuoden 2020 alussa.

Vuosikate

Arviointikertomus 2018

- Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyttä
- Vuosikate on romahtanut kahden suotuisan vuoden jälkeen.
  - Osin syynä suuret oikaisu- ja palautusosuudet verotilityksissä.

Kunnan vastine

- Vuosikate laski yleisesti kunnissa noin 32,7 % ollen negatiivinen 45 kunnassa. Vuosikate on riittävä, kun sen avulla voidaan rahoittaa poistot. Vuosikatteen heikkenemiseen vaikuttivat:
  - Toimintatulojen lasku (2,3 milj. euroa) ja -kulujen kasvu (4,2 milj. euroa). Toimintatulot nousivat yleisesti 3,3 % ja -kulut kasvoivat yleisesti 3,4 %.
  - Verotulojen lasku (2,6 milj. euroa)
  - Valtionosuuksien lasku (1,18 milj. euroa)

Omavaraisuusaste

Arviointikertomus 2018

- Omavaraisuusaste kuvaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.
- Kuntataloudessa omavaraisuusasteen hyvänä tasona pidetään vähintään 70% omavaraisuutta.
- Vihdin kunnan omavaraisuusaste v. 2018 37,8% (2017: 42,60%)

Kunnan vastine

- Omavaraisuusasteen laskuun vaikuttivat:
  - Oma pääoma on laskenut 5 milj. euroa eli alijäämän verran.
  - Vieras pääoma on noussut 10,6 milj. euroa.
  - Erityisesti verotilitysten heikentyessä ja Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kulujen kasvaessa ei ole pystytty hakemaan vastaavia säästöjä tai tuloja kesken tilikauden ja tämä on heijastunut kunnan investointien tulorahoitukseen.

Lainakanta

Arviointikertomus 2018

- Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.
- Tilikauden tuloksen ja korkean investointitason myötä kunnan lainakanta kasvoi 10 miljoonalla eurolla

Kunnan vastine

- Lainakanta oli 3079 euroa per asukas (edellisvuonna 2751 euroa per asukas).
- Kuntien ja kuntayhtymien keskimääräinen lainakanta vuonna 2018 oli 3039 euroa per asukas, nousua edellisvuoteen 3,4 %. Vihdin kunnalla ei ole merkittävää lainarasitetta kuntakonsernissa.

Asukasluvun kehitys

Arviointikertomus 2018

- Asukasluvun kehittyminen ei ole aivan tavoitellulla tasolla.
- 31.12.2018 Vihdin kunnassa oli 29 211 asukasta.
- Kasvua oli edellisestä vuodesta 244 henkilöä, eli 0,84%, kun tavoite oli 1,0%.
- Lisäksi ikärakenteen muutos tulee huomioida. Lapset vähenee ja vanhuksien suhteellinen osuus kasvaa.

Kunnan vastine

- Vihdin kunta oli vuonna 2018 siinä harvalukuisessa Suomen kuntien joukossa, jotka onnistuivat kasvattamaan väkilukuaan. Syntyvyys on kautta maan laskenut jopa hälyttävästi, näin myös Vihdissä. Verratessa yleiseen tilanteeseen voidaan viime vuoden kasvuprosenttia 0,84% pitää jopa hyvänä, vaikka asetettuun tavoitteeseen emme yltäneetkään.
- Väkiluvun myönteisen kehittymisen suurin haaste on Vihdissä ollut viime vuosina lähtömuutto, joka on etenkin syksyisin opiskeluikäisten hakeutuessa opiskelupaikkakunnilleen näkynyt väestötilastoissa selkeänä piikkinä. Paluumuuttajakin kuitenkin on, ja jatkossa kuntamarkkinoinnissa on pyrittävä vielä aiempaa voimakkaammin vaikuttamaan tähän potentiaaliseen ryhmään ja sen asumisen polkuihin. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota kunnan pitovoimaan, ja niiden ominaisuuksien ylläpitämiseen, joihin se Vihdissä erityisesti nojaa.
- Vihdin kunta on sitoutunut MAL-sopimuksen asuntotuotantotavoitteisiin ja pyrkii edistämään asuntotuotannon määrää Vihdin kunnan alueella. Vuosina 2016-2018 rakennettiin Vihtiin 624 asuntoa. Organisaatiouudistuksessa tehdyillä panostuksilla ja uusilla kaavoilla pyritään lisäämään asuntotuotantoa entisestään, vaikka suhdanne rakentamisessa on kääntymässä.

Kunnan konserni ja tytäryhteisöt

Arviointikertomus 2018

- Vihdin kuntakonsernin tytäryhteisöt ovat melko pieniä, ja niiden merkitys konsernitilinpäätöksessä on varsin vähäinen.
  - Merkittävimpänä tytäryhtiönä taseen perusteella Nummelan Aluelämpö Oy, muut tytäryhtiöt ovat kiinteistöjen omistusyhteisöjä.

Kunnan vastine

- Veikkoinkorpi I Oy:n toiminta lopetettiin kesäkuussa 2019. Lopettamisen myötä yhtiön kassavarat, noin 375 000 siirrettiin kunnan satunnaisiin tuottoihin.
- Kiinteistöosakeyhtiöistä Härköiläntie 1, 2 ja 3 tehtiin purkamispäätökset vuonna 2019 ja toiminnot lopetetaan, kun vuokra-asunnot ovat tyhjentyneet.

Vihdin vesihuoltolaitos

Arviointikertomus 2018

- Vihdin vesihuoltolaitos on 1.1.2018 alkaen toiminut kirjanpidollisesti eritettynä taseyksikkönä.
- Toiminnalliset tavoitteet
  - Vesihuollon kehittämis- ja taloussuunnitelman toteuttaminen, tavoitteiden seuranta ja saavuttaminen. Ei toteutunut kokonaisuudessaan.
- Taloudelliset tavoitteet
  - Vaikka toimintakulut ylittivät budjetin, hyvin kehittyneet toimintatuotot siivittivät vesihuoltolaitoksen tuloksen ennakoitua paremmaksi.
  - Investoinneista toteutui noin 60%

Kunnan vastine

- Kehittämis- ja taloussuunnitelman laadintaa on jatkettu vesihuoltolaitoksen pitkäjänteisen talouden suunnittelun tueksi
- Vuoden 2018 käyttömenojen ylitys ja investointien alhainen toteutuminen johtui pääosin henkilöstövajauksesta, joka on vuoden 2018 lopulla korjaantunut

Kuntapäämäärä

Hyvinvoivat kuntalaiset

Arviointikertomus 2018

- 15 tavoitetta, joista kaksi oli kahden kuntapäämäärän alla. (Jaetut huomioidaan puolikkaina tutkittavassa kuntapäämäärässä)
- Toteuma $11,5/14=82,1\%$
- Työttömien määrä oli suurempi kuin KUUMA –kunnissa keskimäärin.
- Henkilöstön hyvinvointi on huolestuttavan heikolla tasolla.
- Prosessien sähköistäminen on jäljessä suunnitellusta.

Kunnan vastine

- Vaikka kunnan maksuosuuden mukaiset työmarkkinatuet ovat vähentyneet vuonna 2018 edellisiin vuosiin nähden, on niiden kustannus edelleen lähes 1,5 M€ vuodessa. Kunta on muutaman viime vuoden kuluessa panostanut voimakkaasti työllisyyden hoidon toimenpiteisiin, joiden avulla on voitu säästää merkittävä määrä muutoin kunnan maksettavaksi tulevia työmarkkinatukimaksuja. Nykyisten keinojen avulla saavutettu säästö on kuitenkin nyt saavuttanut maksiminsa, ja kunnan toimin saavutettavien lisäsäästöjen saavuttaminen edellyttäisi lisäpanostuksia työllistämistoimiin, jotta työllistämispalveluiden piiriin saataisiin enemmän asiakkaita. Parantuneen työllisyystilanteen johdosta se ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista, vaan tuloksellisempaa on panostaa kunnan ja Karviaisen tuottamien työllistämistoimenpiteiden vaikuttavuuteen. Tavoitteena on, että työllistämis-, työkokeilu- tai kuntoutusjaksoista koituisi asiakkaille mahdollisimman paljon lisäarvoa avoimille työmarkkinoille työllistymisessä taikka koulutukseen hakeutumisessa.
- Prosessien sähköistämistä jatketaan pitkäjänteisesti arvioiden jatkuvasti toiminnallisesti ja taloudellisesti parhaita mahdollisia ratkaisuja.

Kuntapäämäärä

Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö

Arviointikertomus 2018

- Neljä tavoitetta
- Toteuma $2/4=50\%$

Kunnan vastine

- Kate: Maankäyttöön liittyviä toiminnallisia tavoitteita oli 2 kpl, joista toinen koski Pajuniityn alueen rakentumisen käynnistymistä, ja toinen strategisen yleiskaavan etenemistä. Strateginen yleiskaava etenee asetetussa aikataulussa, ja on tulossa hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2019 lopulla. Pajuniityn alueen rakentumisen käynnistymiseen liittyvän tavoitteen kohdalla mittariksi on asetettu kerrostalotonttien luovuttamisen alkaminen. Yhtään kerrostalotonttia ei ole luovutettu, mutta rakentaminen Pajuniityssä on käynnistynyt sekä Sepänpihan pientalojen että palloiluhallin hankkeiden päästyä vauhtiin. Tältä osin itse tavoite on toteutunut, vaikka tavoitteelle asetettu mittari osoittaa muuta.

Kuntapäämäärä

Yrittäjyyttä edistävä kunta

Arviointikertomus 2018

- Yksi tavoite
- Toteuma 1/1=100%
- Ympäristöpalveluiden tulosalueella tavoitteena oli lyhentää hallintolain mukaisia käsittelyaikoja, ja tässä myös onnistuttiin.

Kunnan vastine

- Määräaikaisen ympäristötarkastajan onnistunut rekrytointi edisti merkittävästi lupa-asioiden ruuhkan käsittelyä.

Kuntapäämäärä

Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja

Arviointikertomus 2018

- Yksi jaettu tavoite
- Toteuma $0,5/0,5=100\%$

Kunnan vastine

Kunnassa 1.8.2018 otettiin käyttöön uusi organisaatio tukemaan entistä paremmin uuden kuntastrategian mukaista toimintaa.

Henkilöstön määrän lisäys strategian kannalta merkittävässä yksiköissä.

Keskitetty esimieskunnan koulutus.

Kohdennetut työhyvinvointia tukevat toimenpiteet niissä yksiköissä, joissa oli eniten huolta mm. sairauspoissaoloissa.

Talousarvion toteutumisvertailu toimielimittäin

Arviointikertomus 2018

- Valtuustoon nähden sitovana tavoitteena oli toimielinten toimintakatteet
  - Tavoite oli -141,6 miljoonaa euroa
  - Toteuma oli -141,0 miljoonaa euroa
- Toimielimet
  - Kunnanhallitus (Sitovana tavoitteena toimintakate – pysyvien vastaavien myyntivoitot)
    - Saavutti tavoitteen
  - Keskusvaalilautakunta
    - ei saavuttanut, talousarviossa varauduttiin presidentinvaalien mahdolliseen toiseen kierrokseen ja mahdollisten maakuntavaalien järjestämiseen
  - Tarkastuslautakunta
    - ei saavuttanut, syynä arvioitua laajemmat kuulemiset, jotka aiheuttivat kokouspalkkiokuluja
  - Lasten ja nuorten lautakunta
    - Saavutti tavoitteen
  - Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta
    - ei saavuttanut, eläkemenoerusteiset maksut ja tilavuokrien kohdistuminen eri tulosalueelle
  - Kaavoitus- ja tekninen lautakunta (Sitovana tavoitteena toimintakate – pysyvien vastaavien myyntivoitot)
    - ei saavuttanut, syynä osin ennätysihijainen uudisrakentaminen
  - Ympäristölautakunta
    - ei saavuttanut, osittain syynä vajaan henkilöstöresurssit, jotka aiheuttivat arvioitua pienemmät valvontatuotot

Kunnan vastine

- Ympäristölautakunta: rekrytoinnit kesken vuotta vaikuttivat osaltaan siihen, ettei lupia valmistunut ennustetusti ja lupatulot jäivät arvioitua pienemmiksi.
- Lasten ja nuorten lautakunta saavutti asetetut tavoitteet.
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan alueella tapahtui muutoksia organisaatiouudistuksen johdosta, osittain siitä johtuen selittyy lautakunnan ylitys.
- Kaavoitus- ja teknisen lautakunnan talouteen vaikutti vuonna 2018 tulojen osalta Sepänpihan kauppojen sekä tontinvuokrauspäätösten siirtyminen vuodelle 2019.

Kunnanhallitus

Arviointikertomus 2018

- Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät varsin heikosti
  - Osassa tavoitteita mittaroinnissa oli haasteita, osassa tavoitteita tarkastuslautakunnan näkemys tavoitteen täyttymisestä poikkeaa toimintakertomuksessa esitetystä.
- Osallistuva budjetointi –pilotti onnistui

Kunnan vastine

- Vuoden 2019 talousarviossa tavoitteiden asetantaa ja mittarointia on muutettu saadun palautteen perusteella. Jatkossa tavoitteiden toteutuminen arvioidaan prosentuaalisesti.
- Osallistuvaa budjetointia on tarkoitus jatkaa valtuuston vuosittain myöntämän määrärahan turvin. Vuonna 2019 kokeillaan osallistuvan budjetoinnin laajentamista myös käyttötalouteen.

Karviainen

Arviointikertomus 2018

- Perusturvakuntayhtymä Karviaisen kulut ylittivät Vihdin osalta 3,87 miljoonaa talousarvion (kasvua 3,9 miljoonaa euroa vuodesta 2017)
- Kaikilla palvelulinjoilla kulut ylittäneet talousarvion
  - Perheiden palvelulinja, +2,1 miljoonaa euroa
  - Työikäisten palvelujen palvelulinja, +1,0 miljoonaa euroa
  - Ikäihmisten palvelujen palvelulinja, +0,7 miljoonaa euroa
- Kasvu selkeästi nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin

Kunnan vastine

- Karviainen on laatinut tasapainottamissuunnitelman vuoden 2019 alussa. Vielä vuonna 2019 ei ole odotettavissa säästöjä. Kunnanhallitus on edellyttänyt Karviaiselta lisää talouden tasapainotustoimia ja tasapainotussuunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti Karviaisen kanssa pidettävissä yhteistyöpalavereissa.

Lasten ja nuorten lautakunta

Arviointikertomus 2018

- Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät lautakunnan osalta
- Tuntikehys
  - Opetuspäällikkö vastaa tuntikehyksestä (uusi resurssi)
  - Tuntikehys on jatkanut kasvuaan
  - Erityislasten suhteellinen määrä on kasvanut
- Varhaiskasvatus
  - Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä vähenee
  - Osallistumisaste samaan aikaan nousee ja haastavien lasten suhteellinen määrä on kasvanut

Kunnan vastine

- Tuntikehys: Opetuspäällikkö vastaa tuntikehyksestä ja sen jakamisesta kevästä 2019 alkaen
- Tuntikehys on kasvoi lukuvuoden 2017-2018 6135 tunnista lukuvuoden 2018-2019 6550 tuntiin. Oppilasmäärä kasvoi perusopetuksessa 47 oppilaalla.
- Erityislasten määrä on pysynyt n. 10% koko oppilasmäärästä.
- Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on pysynyt lähes samana, vaikka syntyneiden lasten määrä on vähentynyt. Eli osallistumisaste varhaiskasvatukseen on noussut.
- Lasten erilaisiin tarpeisiin on pyritty vastaamaan ja henkilöstöä on koulutettu esimerkiksi lasten tunnetaitojen vahvistamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

Arviointikertomus 2018

- Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät lautakunnan osalta.
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan alainen toiminta on ollut tuloksellista.

Kunnan vastine

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta on käsitellyt arviointikertomuksen 21.8.2019 olleessa kokouksessaan.

Kaavoitus ja tekninen lautakunta

Arviointikertomus 2018

- Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät lautakunnan osalta valtaosin, poikkeuksena kesken jäänyt valmiussuunnitelma.

Kunnan vastine

- Valmiussuunnitelma on päivitetty vesihuollon osalta ja kunnallistekniikan ja tilapalvelu suunnitelmien laatiminen on käynnissä.
- Ateria ja puhdistuspalvelun varautumissuunnitelma on kunnossa.

Ympäristölautakunta

Arviointikertomus 2018

- Toiminnalliset tavoitteet täyttyivät lautakunnan osalta, eli hallintolain mukaisia käsittelyaikoja saatiin lyhennettyä ja kiinteistöveropohjaa saatiin tiivistettyä.

Kunnan vastine

- Hallintolain mukaisten käsittelyaikojen lyhentäminen oli määritelty tavoitteeksi 2018-2020. Kehitystyö on pitkäjänteistä ja jatkuu edelleen vuonna 2020.

Yhteenvedo

Arviointikertomus 2018

- Tarkkaa taloudenpitoa tulee jatkaa:
  - Tulopohjaa vahvistaa
  - Menokuria jatkaa, erityisesti Karviaisen osalta
  - Investoinnit suhteutettava todelliseen tarpeeseen
- Strategian jalkautusta tulee jatkaa:
  - Rakennusjärjestys ja Strateginen yleiskaava tulee saada valmiiksi.
  - Samoin nopeiden tietoliikenneyhteyksien yleistymistä tulee edistää.
- Tiedolla johtamiseen tulee panostaa. Tietojärjestelmien välisiä integraatioita tulee parantaa ja näin mahdollistaa reaaliaikaisen tiedon käyttö päätöksenteossa.
  - Jatkossa tulee varmistaa, että taloushallintopalveluiden tuottajalla on riittävät resurssit. Ilman luotettavaa pohjadataa tiedolla johtaminen ei toimi.
- Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava ja jatkossa tulee suorittaa henkilöstökysely vuosittain. Lisäksi koko henkilöstö on sitoutettava kunnan kehittämiseen.
- Pääkaupunkiseudun läheisyys tulee hyödyntää, ja tarjota uusille sekä nykyisille asukkaille kohtuuhintainen ja viihtyisä asuinympäristö toimivine palveluineen – mukaan lukien toimiva joukkoliikenne.
- Edunvalvontaa Tunnin junan osalta tulee jatkaa.
- Työpaikkaomavaraisuutta tulee parantaa huomioimalla yritysten tarpeet jatkossa paremmin, mm. kaavoituksen keinoin.
- Jatkossa tulee esitellä toimintakertomuksessa, miten kunta huolehtii sosiaali- ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta.
- Toiminnalliset tavoitteet
  - Mittarointi tulee olla selkeämpi, ja selkeät ohjeet, miten tavoitteen täytyminen mitataan. Sen sijaan, että toteuma on kyllä/ei, tulisi harkita myös toteumaprosentin käyttöönottoa mittaroinnissa. Samoin tulee määrittää, kuka tulkitsee tavoitteet täytyneeksi.
- Jatkossa esimiehille tulee toimittaa säännöllisesti yhteenvedo alaisille maksetuista palkoista

Kunnan vastine

- Rakennusjärjestys on hyväksytty, mutta valitusprosessissa. Osittain asetetaan voimaan.
- Strategisen yleiskaavan kaavaluonnos, oli nähtävillä 7.11. – 7.12.2018. Kaavaluonnoksen pohjalta on laadinnassa kaavaehdotus, joka on tarkoitus viedä kunnanhallituksen käsittelyyn 2019 ja valtuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2019.
- Vuoden 2020 alussa käyttöön otettava henkilöstöjärjestelmän avulla pystytään tuottamaan johtamisen tueksi reaaliaikaisia raportteja, joiden avulla päästään johtamisen haasteisiin käsiksi varhemmin ja täsmätoimenpiteet pystytään käynnistämään merkittävästi nykyistä aiemmin. Järjestelmän avulla saadaan tuotettua työyksiköittäin raportit maksetuista palkoista.
- Toiminnallisten tavoitteiden asetantaa ja mittarointia on muutettu vuoden 2019 talousarviossa. Tavoitteet on asetettu kuntatasolle ja niiden toteutumista arvioidaan prosentuaalisesti.